

VILNIAUS UNIVERSITETO DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Mokslo sritis/ys, kryptis/ys (kodai)	Medicinos ir sveikatos mokslai (M 000): Medicina (M 001)			
Fakultetas, Institutas, Katedra /Klinika	Medicinos fakultetas, Klinikinės medicinos institutas, Vaikų ligų klinika			
Dalyko pavadinimas (ECTS kreditai, val.)	Klinikinė neonatologija, 9 kreditai (240 val.)			
Dalyko studijų būdas	Paskaitos	Seminarai	Konsultacijos	Individualus darbas
ECTS kreditai	-	-	1	8
Dalyko vertinimo būdas (vertinama 10 balų sistemoje)	Egzaminas žodžiu, kurio metu pateikiami 3 teoriniai klausimai ir viena klinikinė situacija.			
DALYKO KURSO TIKSLAS				
Studijuojama naujagimių įgimtų anomalijų ir ligų paplitimas, priežastys, klinika, diagnostika, diferencinė diagnostika, gydymas ir profilaktika. Išnešiotų, neišnešiotų ir pernešiotų naujagimių adaptacijos ir ligų eigos ypatybės. Mokslo įrodymais pagrįsta neonatologija.				
PAGRINDINĖS DALYKO TEMOS				
<p>Perinatalinės medicinos sistema Lietuvoje: rezultatai ir perspektyvos. Neonatologijos raida Lietuvoje. Sveikatos priežiūros nėščiajai, gimdyvei ir naujagimiui organizavimo sistema Lietuvoje. Perinatalinio, naujagimių ir kūdikių mirtingumo poslinkiai Lietuvoje. Naujų technologijų perinatologijoje įtaka naujagimių išgyvenamumui. Kūdikių ir naujagimių sergamumo bei mirtingumo mažinimo keliai.</p> <p>Išnešiotų, neišnešiotų ir pernešiotų naujagimių adaptacijos, slaugos ir maitinimo ypatybės. Natūralus maitinimas. Žindymo privalumai ir įtaka kūdikių sveikatai. Neišnešiotų naujagimių maitinimo ypatybės. Motinos pieno praturtinimas. Adaptuoti ir gydomieji naujagimių maitinimo mišiniai.</p> <p>Perinatalinė hipoksija. Hipoksinė ischeminė encefalopatija. Mekonijaus aspiracijos sindromas. Mokslo įrodymais pagrįstas naujagimio gaivinimas.</p> <p>Naujagimių nervų sistemos ligos. Smegenų raidos anomalijos. Gimdymo trauma. Hipoksinė ischeminė encefalopatija. Traukuliai. Naujagimių abstinencijos sindromas. Perinatalinio CNS pažeidimo šiuolaikiniai diagnostikos ir gydymo metodai.</p> <p>Naujagimių kvėpavimo organų įgimtos anomalijos ir ligos. Įgimtos kvėpavimo takų anomalijos. Neišnešiotų naujagimio kvėpavimo sutrikimo sindromas. Vaisiaus plaučių brandinimo ir naujagimio gydymo surfaktantais įtaka kvėpavimo sutrikimo sindromo eigai ir komplikacijoms. Mokslo įrodymais pagrįstas kvėpavimo sutrikimo sindromo gydymas. Naujagimių apnėjos. Mokslo įrodymais pagrįstas apnėjų gydymas. Intersticinė emfizema. Pneumotoraksas. Lėtinė plaučių liga (bronchopulmoninė displazija). Naujagimių pneumonijos. Respiracinė sincitinė virusinė infekcija, šiuolaikiniai diagnostikos metodai, gydymo galimybės, profilaktika monokloniniais antikūnais.</p>				

Naujagimių kvėpuojamoji terapija: deguonies terapija, pastovus teigiamas slėgis kvėpavimo takuose, tradiciniai ir naujausi dirbtinio plaučių ventiliavimo metodai. Gydomo deguonimi komplikacijos.

Naujagimių įgimtos anomalijos ir ligos, reikalaujančios chirurginio gydymo. Įgimtos žarnyno, pilvo sienos, diafragmos ir plaučių anomalijos. Naujagimių gerybiniai ir piktybiniai navikai. Nekrozuojantis enterokolitas, jo diagnostika ir gydymas. Naujagimių peritonitas. Tulžies pūslės, tulžies latakų ir kepenų ligos. Kraujavimas iš virškinamojo trakto.

Naujagimių širdies ir kraujagyslių sistemos ligos. Naujagimių kraujotakos adaptacijos ypatybės. Įgimtos širdies ydos. Perinatalinės vaisiaus ir naujagimio širdies ydų diagnostikos metodai. Atviras arterinis latakas. Medikamentinis ir chirurginis atviro arterinio latakų gydymas. Persistuojanti plaučių hipertenzija. Miokardo ir perikardo ligos. Širdies ritmo ir laidumo sutrikimai. Širdies veiklos nepakankamumas. Arterinė hipertenzija.

Naujagimių gelta. Naujagimių hiperbilirubinemijos diferencinė diagnostika. Mokslo įrodymais pagrįstos hiperbilirubinemijos gydymo gairės ir taktika.

Naujagimių kraujo ligos. Naujagimio periferinio kraujo struktūra ir pokyčiai adaptacijos laikotarpiu. Hemolizinė liga. Mažakraujystės. Trombocitopenija.

Naujagimių inkstų ligos. Įgimtos inkstų ir šlapimo takų anomalijos. Perinatalinė įgimtos inkstų ir šlapimo takų anomalijų diagnostika, gydymo galimybės ir taktika. Šlapimo organų infekcija. Ūminis inkstų pažeidimas.

Naujagimių endokrininės ir medžiagų apykaitos ligos. Hipotirozė. Adrenogenitalinis sindromas. Neišnešiotų naujagimių osteopenija. Rachitas. Vaisiaus augimo sulėtėjimas ir įgimta hipotrofija. Diabetinė embrio ir fetopatija. Paveldimos medžiagų apykaitos ligos. Visuotinė naujagimių patikra. Dažniausia chromosominė patologija: 13, 18, 21 trisomija. Antenatalinė ir postnatalinė diagnostika.

Perinatalinė infekcija. Raudonukė. Vėjaraupiai. Citomegalija. Herpes infekcija. Įgimtas sifilis. Toksoplazmozė. Naujagimių ŽIV infekcija. Virusiniai hepatitai.

Naujagimių imuniteto ypatumai. Profilaktiniai skiepėjimai.

Naujagimių infekcija. Naujagimių sepsis: ankstyvojo ir vėlyvojo naujagimių sepsio diagnostikos, gydymo ir profilaktikos ypatybės. Priešlaikinis gimdymas ir vaisiaus uždegiminio atsako sindromas Meningitas. Osteomielitas. Odos, poodžio, virkštelės ir bambutės infekcija. Hospitalinė naujagimių infekcija. COVID-19 infekcija.

Neišnešiotų naujagimių retinopatija. Priežastys, neišnešiotų naujagimių retinopatijos atrankos algoritmas, gydymo metodai. Profilaktika.

Naujagimių intensyvioji terapija. Infuzinės terapijos ir parenterinio maitinimo principai. Naujos diagnostikos ir stebėjimo galimybės naujagimių intensyviojoje terapijoje. Sunkiai sergančio ir neišnešiotą naujagimio slaugos ypatymai.

Naujagimių sveikatos duomenų analizė. Ankstyvųjų raidos sutrikimų atranka ir profilaktika. Naujagimių patologijos atrankos tyrimai: naujagimių klausos, akių dugno raudonojo reflekso tikrinimas, kritinių įgimtų širdies ydų tikrinimas pulsoksimetrijos metodu.

SVARBIAUSIA REKOMENDUOJAMA LITERATŪRA

1. Neonatologija T.Lissauer, A.A.Fanaroff, L.Miall, J.Fanaroff Vilnius UAB „Vaistų žinios“ 2021; ISBN978-609-8215-26-7;
2. Assisted ventilation of the neonate J.P.Goldsmith, E.H.Karotkin, M.Kesztler, G.K.Suaresh 6th ed. 2017 Elsevier; ISBN: 978-0-323-39006-4;
3. Manual of neonatal respiratory care S.M.Donn, S.K.Sinha 4th ed. 2017, Springer; ISBN: 978-3-319-39837-2;
4. Avery's diseases of the newborn C.A.Gleason, S.E.Juul 10th ed 2018 Elsevier; ISBN: 978-0-323-40139-5;

5. Volpe's neurology of the newborn J.J.Volpe 6th ed. 2018 Elsevier; ISBN: 978-0-323-42876-7;
6. Remington and Klein's Infectious diseases of the fetus and newborn infant 8th ed. 2016 Elsevier; ISBN: 978-0-323-24147-2;
7. MacDonald's atlas of procedures in neonatology J.Ramasethu, S.Seo 5th ed. 2020 Wolters Kluwer; ISBN: 978-1-4963-9425-5;
8. Klaus and Fanaroff's care of the high-risk neonate A.A.Fanaroff, J.M.Fanaroff 6th ed. 2013 Elsevier; ISBN: 978-1-4160-4001-9;
9. Fetal and neonatal physiology R.A. Polin, S.H.Abman, D.H.Rowitch, W.E.Benitz, W.W.Fox 5th ed. 2017 Elsevier; ISBN: 978-0-323-35214-7;
10. Essential neonatal medicine S.Sinha, L.Miall, L.Jardine 6th ed. 2018 Wiley Blackwell; ISBN: 978-1-1192-3581-1;
11. Archives of Disease in Childhood Fetal and Neonatal ed An Official Journal of the Royal College of Paediatrics and Child Health; fn.bmj.com
12. Neonatology Karger Medical and Scientific Publishers www.karger.com/NEO

KONSULTUOJANTYS DĚSTYTOJAI

1. Dalyką koordinuojantis dėstytojas: Arūnas Liubšys (doc. dr.).

2. Ramunė Vankevičienė (asist. dr.).

3. Ingrida Pilypienė (asist. dr.).

4. Ieva Paulavičienė (asist. dr.).

PATVIRTINTA:

Vilniaus universiteto Medicinos ir sveikatos mokslų Doktorantūros mokyklos Tarybos posėdyje: 2022 m. rugsėjo 29 d.

Tarybos pirmininkė: prof. Janina Tutkuvienė